

GRIMME

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

12. listopadu 2009*

Ve věci C-351/08,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Bundessozialgericht (Německo) ze dne 27. února 2008, došlým Soudnímu dvoru dne 4. srpna 2008, v řízení

Christian Grimme

proti

Deutsche Angestellten-Krankenkasse,

za přítomnosti:

Deutsche Rentenversicherung Bund,

* Jednací jazyk: němčina.

Bundesagentur für Arbeit,

BGI Bertil Grimme AG Insurance Brokers,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda třetího senátu a zastupující předseda čtvrtého senátu,
E. Juhász (zpravodaj), G. Arestis, J. Malenovský a T. von Danwitz, soudci,

generální advokát: J. Mazák,
vedoucí soudní kanceláře: N. Nančev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 2. července 2009,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Ch. Grimmeho B. Kochem, Rechtsanwalt,

- za Deutsche Rentenversicherung Bund R. Meyem, Leitender Verwaltungsdirektor,

- za BGI Bertil Grimme AG Insurance Brokers B. Kochem, Rechtsanwalt,

- za Komisi Evropských společenství E. Traversou a F. Hoffmeisterem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 1, 5, 7 a 16 dohody mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob (*neoficiální překlad*), podepsané v Lucemburku dne 21. června 1999 (Úř. věst. 2002, L 114, s. 6, dále jen „dohoda“), jakož i článků 12 a 17 až 19 přílohy I této dohody.

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Ch. Grimmem a BGI Bertil Grimme AG Insurance Brokers (dále jen „Bertil Grimme“), akciovou společností založenou podle švýcarského práva, na jedné straně a Deutsche Angestellten Krankenkasse (německá zdravotní pojišťovna), Deutsche Rentenversicherung Bund a Bundesagentur für Arbeit na straně druhé ve věci povinnosti člena představenstva akciové společnosti založené podle švýcarského práva, který vede její pobočku v Německu, účastnit se německého důchodového pojištění.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

3 Evropské společenství a jeho členské státy na jedné straně a Švýcarská konfederace na straně druhé podepsaly dne 21. června 1999 sedm dohod (Úř. věst. 2002, L 114, s. 6), včetně dotčené dohody.

4 V preambuli dohody smluvní strany prohlásily, že jsou „[přesvědčeny], že volný pohyb osob na území druhé smluvní strany je podstatnou součástí harmonického rozvoje jejich vztahů“, a „rozhodnuty uskutečnit tento volný pohyb osob mezi nimi na základě právních předpisů platných v Evropském společenství“. (*citace dohody použité ve zbytku textu jsou neoficiálním překladem*)

5 Článek 1 dohody uvádí:

„Cílem této dohody je státním příslušníkům členských států Evropského společenství a Švýcarska:

- a) přiznat právo na vstup, pobyt, přístup k hospodářské činnosti jakožto zaměstnanec, usazení osob samostatně výdělečně činných a právo na setrvání na území smluvních stran;

- b) usnadnit poskytování služeb na území smluvních stran, především liberalizovat poskytování krátkodobých služeb;

- c) přiznat právo na vstup a pobyt na území smluvních stran osobám nevykonávajícím hospodářskou činnost v hostitelském členském státě;

- d) přiznat tytéž životní a pracovní podmínky, jakož i podmínky zaměstnávání, jaké jsou přiznávány tuzemským státním příslušníkům.“

6 Co se týče poskytovatelů služeb, článek 5 dohody stanoví:

„(1) Aniž by byly dotčeny zvláštní dohody o poskytování služeb mezi smluvními stranami (včetně dohody o odvětví veřejných zakázek v rozsahu, v němž se vztahuje na poskytování služeb), se poskytovateli služeb včetně společností přiznává podle přílohy I právo poskytovat na území druhé smluvní strany služby, jejichž skutečná délka nepřekračuje 90 pracovních dní v kalendářním roce.

[...]

(4) Práva, kterých se týká tento článek, jsou zajištěna v souladu s ustanoveními přílohy I, II a III. Množstevní omezení v článku 10 se nepoužijí na osoby uvedené v tomto článku.“

7 Článek 7 dohody uvádí:

„Smluvní strany upravují v souladu s přílohou I zejména níže uvedená práva spojená s volným pohybem osob:

- a) právo na rovné zacházení s tuzemskými státními příslušníky, pokud jde o přístup k hospodářské činnosti a jejímu výkonu, jakož i o životní a pracovní podmínky a podmínky zaměstnávání;

[...]“

8 Článek 16 dohody zní takto:

„1. Za účelem dosažení cílů této dohody přijmou smluvní strany veškerá opatření nezbytná k tomu, aby byla v jejich vzájemných vztazích uplatněna práva a povinnosti, která jsou rovnocenná právům a povinnostem obsaženým v právních aktech Evropského společenství, na něž dohoda odkazuje.

2. Pokud se provádění této dohody týká pojmů práva Společenství, bude zohledněna relevantní judikatura Soudního dvora Evropských společenství z doby před datem podepsání této dohody. Judikatura z doby po datu podepsání této dohody bude Švýcarsku oznamována. Za účelem zajištění řádného provádění dohody stanoví smíšený výbor na žádost smluvní strany účinky této judikatury.“

- 9 Příloha I dohody, nazvaná „Volný pohyb osob“, ve svém článku 9, který je obsažen v její hlavě II, stanoví:

„Rovné zacházení

1. Se zaměstnancem, který je státním příslušníkem smluvní strany, nesmí být na území druhé smluvní strany z důvodu jeho státní příslušnosti zacházeno jinak než s tuzemskými zaměstnanci, jde-li o podmínky zaměstnávání a pracovní podmínky, zejména v oblasti odměňování, propouštění a návratu k povolání nebo opětného zaměstnání, pokud se stal nezaměstnaným.
2. Zaměstnanec a jeho rodinní příslušníci uvedení v článku 3 této přílohy na uvedeném území požívají týchž daňových a sociálních výhod, jakých požívají tuzemští zaměstnanci a jejich rodinní příslušníci.

[...]“

- 10 Příloha I dohody obsahuje hlavu III sestávající z článků 12 až 16, které obsahují zvláštní ustanovení pro osoby samostatně výdělečně činné. Článek 12 odst. 1 uvedené přílohy stanoví:

„1. Státní příslušník jedné ze smluvních stran, který se chce usadit na území druhé smluvní strany za účelem výkonu nezávislé činnosti (dále jen „osoba samostatně

výdělečně činná'), obdrží povolení k pobytu na dobu nejméně pěti let od jeho vydání, jestliže u příslušných vnitrostátních orgánů prokáže, že se za tímto účelem usadil nebo se usadit chce.“

11 Článek 15 přílohy I dohody uvádí:

„1. Osobě samostatně výdělečně činné je v hostitelské zemi, pokud jde o přístup k nezávislé činnosti a jejímu výkonu, poskytnuto zacházení, které není méně příznivé než zacházení poskytované vlastním státním příslušníkům.

2. Ustanovení článku 9 této přílohy se použijí *mutatis mutandis* na osoby samostatně výdělečně činné uvedené v této kapitole.“

12 Příloha I dohody obsahuje rovněž hlavu IV, v níž jsou uvedena zejména následující ustanovení o poskytovatelích služeb:

„Článek 17

Poskytovatel služeb

V rámci poskytování služeb podle článku 5 této dohody jsou zakázána:

I - 10786

- a) veškerá omezení přeshraničních služeb na území smluvní strany, jejichž skutečná délka nepřekračuje 90 pracovních dní v kalendářním roce;

- b) veškerá omezení vstupu a pobytu v případech uvedených v čl. 5 odst. 2 této dohody pro následující osoby:
 - i) státní příslušníky členských států Evropského společenství nebo Švýcarska, kteří jsou poskytovateli služeb a jsou usazeni na území jedné ze smluvních stran, odlišném od území, na němž je usazen příjemce služeb,

 - ii) zaměstnance poskytovatele služeb, bez ohledu na jejich státní příslušnost, začleněné do běžného trhu práce jedné ze smluvních stran, kteří jsou vysláni k poskytování služby na území jiné smluvní strany, aniž by byl dotčen článek 1.

Článek 18

Ustanovení článku 17 této přílohy se uplatní na společnosti, které byly založeny podle práva některého z členských států Evropského společenství nebo podle švýcarského práva a mají své sídlo, ústředí nebo hlavní pobočku na území některé ze smluvních stran.

Článek 19

Poskytovatel služeb, který má právo nebo povolení poskytovat službu může za účelem jejího poskytnutí dočasně provozovat svou činnost ve státě, kde je služba poskytována, za týchž podmínek, jaké tento stát ukládá svým vlastním státním příslušníkům, v souladu ustanoveními této přílohy a příloh II a III.“

Vnitrostátní právní úprava

- 13 Kniha VI německého zákoníku sociálního zabezpečení (Sozialgesetzbuch, dále jen „SGB VI“) je věnována zákonnému systému důchodového pojištění.
- 14 Ustanovení § 1 této knihy, nazvané „zaměstnanci“, uvádí:

„Osobami, které mají povinnost být pojištěny v rámci systému pojištění, jsou:

1. osoby, které jsou zaměstnány za pracovní odměnu nebo v rámci svého odborného vzdělávání; povinnost pojištění trvá po dobu pobírání částečné podpory v nezaměstnanosti podle knihy III.

[...]“

- 15 Tentýž článek obsahuje ustanovení, které stanoví výjimku pro členy představenstva akciové společnosti.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 16 Christian Grimme je německý státní příslušník a ode dne 26. září 1996 vedoucí v Hamburku (Německo) zřízené organizační složky společnosti Bertil Grimme, se sídlem v Zug (Švýcarsko). Ode dne 29. prosince 2003 je žalobce v původním řízení zapsán v obchodním rejstříku kantonu Zug jako člen správní rady společnosti Bertil Grimme s právem podpisu za společnost.
- 17 V červnu roku 2003 požádal Ch. Grimme Deutsche Angestellten Krankenkasse o posouzení právního statusu své činnosti u organizační složky v Hamburku z hlediska práva sociálního pojištění. Na podporu své žádosti žalobce v původním řízení poukázal jednak na smlouvu, na jejímž základě byl přijat jako prokurista a vedoucí organizační složky podniku, a jednak na skutečnost, že dostává základní plat, který mu je v případě pracovní neschopnosti po dobu šesti týdnů dále vyplácen. Mimoto je mu vyplácen podíl na zisku, jehož výše je závislá na hospodářských výsledcích podniku.
- 18 Rozhodnutím ze dne 7. srpna 2003 stanovila Deutsche Angestellten-Krankenkasse, že se žalobce v původním řízení nachází, pokud jde o jeho činnost pro organizační složku v Hamburku, v závislém zaměstnaneckém poměru, a proto podléhá povinnému pojištění mimo jiné v rámci zákonného důchodového pojištění.
- 19 Christian Grimme podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, přičemž uvedl, že s ním musí být od okamžiku nabytí jeho funkce člena správní rady akciové společnosti založené podle švýcarského práva zacházeno stejně jako se členem představenstva

akciové společnosti založené podle německého práva. Z tohoto důvodu údajně ode dne 29. prosince 2003 nepodléhá režimu zákonného důchodového pojištění. Toto odvolání bylo zamítnuto rozhodnutím dne 8. září 2004.

- 20 Rozsudkem ze dne 1. listopadu 2005 vyhověl Sozialgericht Hamburg (soud pro sociální spory v Hamburku) žalobě podané žalobcem a rozhodnutí, která jsou předmětem původního řízení, zrušil v rozsahu, ve kterém jimi bylo stanoveno, že se Ch. Grimme povinně účastní zákonného důchodového pojištění a zákonného pojištění pro případ nezaměstnanosti.
- 21 Na základě odvolání podaného Deutsche Rentenversicherung Bund potvrdil Landes-sozialgericht Hamburg (zemský vyšší soud pro sociální spory v Hamburku) rozsudkem ze dne 11. října 2006 rozsudek prvního stupně vydaný Sozialgericht Hamburg. Na členy správní rady akciové společnosti založené podle švýcarského práva musí být podle uvedeného soudu nahlíženo stejně jako na členy představenstva akciové společnosti založené podle německého práva, a z tohoto důvodu rovněž mohou využít výjimky z povinnosti účastnit se systému zákonného důchodového pojištění, stanovené v článku 1 knihy VI německého zákoníku sociálního zabezpečení (SGB VI).
- 22 Deutsche Rentenversicherung Bund proto podala kasační stížnost k Bundessozialgericht (spolkový soud pro sociální spory). Předkládající soud připomíná, že na rozdíl od výkladu zastávaného soudy ve věci v původním řízení platí podle německého práva, že na členy představenstva akciové společnosti založené podle švýcarského práva není nahlíženo jako na členy představenstva akciové společnosti založené podle německého práva. Bundessozialgericht se však zabývá otázkou, zda je neuplatnění ustanovení o výjimce členů představenstva akciové společnosti uvedených v článku 1 SGB VI na takové osoby, jako je žalobce v původním řízení, slučitelné s ustanoveními dohody, zejména těmi, která se týkají práva na usazování nebo práva volného pohybu služeb.

- 23 Pro předkládající soud by dohoda, ačkoli stanoví právo na usazení na území některé ze smluvních stran pouze pro fyzické osoby, mohla být vztažena také na společnosti, které byly založeny podle práva některého z členských států ES nebo podle švýcarského práva. Rozšíření působnosti dohody by mohlo být vyvozeno z ustanovení její preambule, která nerozlišují mezi pojmy „fyzická osoba“ a „právní osoba“, z jejího závěrečného aktu, který stanoví, že budou přijata všechna nezbytná opatření pro zajištění použití *acquis communautaire*, jakož i z jejího čl. 16 odst. 1, který se týká práva Společenství.
- 24 Mimoto za předpokladu, že by dohoda nebyla použitelná na společnosti, zabývá se Bundessozialgericht otázkou vztahu mezi právem poskytovat služby přiznaným na základě čl. 5 odst. 1 dohody a článku 18 přílohy I uvedené dohody společností na území smluvních stran a článku 48 ES až 50 ES týkajícími se práva usazování, jakož i poskytování služeb na území Společenství. Předkládající soud je toho názoru, že právo volného pohybu služeb stanovené v dohodě, byť ohraničenější v čase a s omezenější věcnou působností, než jak je zakotveno právem Společenství, by přesto mohlo na základě individuálního posouzení umožňovat dlouhodobější poskytování služeb.
- 25 Jelikož měl Bundessozialgericht za to, že výklad ustanovení dohody je nezbytný pro vydání jeho rozhodnutí, rozhodl se přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je nutno ustanovení dohody mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob, především pak její články 1, 5, 7 a 16, jakož i články 12 a 17 až 19 její přílohy I, vykládat v tom smyslu, že nepřipouštějí, aby člen správní rady akciové společnosti založené podle švýcarského práva, který je zaměstnán v Německu, byl osobou účastnicí se zákonného systému důchodového pojištění, ačkoli členové představenstev akciových společností založených podle německého práva nejsou povinni se německého zákonného systému důchodového pojištění účastnit?“

K předběžné otázce

- 26 Úvodem je třeba připomenout, že dohoda patří do rámce série sedmi odvětvových dohod mezi týmiž smluvními stranami, podepsaných dne 21. června 1999.
- 27 Uvedené dohody byly podepsány poté, co Švýcarská konfederace dne 6. prosince 1992 odmítla přistoupit k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru (EHP). Švýcarská konfederace se svým rozhodnutím nepřipojila k plánu hospodářského celku integrovaného s jednotným trhem, který je založen na společných pravidlech mezi jeho členy, nýbrž upřednostnila cestu dvoustranných dohod se Společenstvím a jeho členskými státy v přesně vymezených oblastech. Švýcarská konfederace se tedy nepřipojila k vnitřnímu trhu Společenství, jehož cílem je odstranit všechny překážky pro vytvoření prostoru zcela volného pohybu, který je podobný tomu, jaký skýtá vnitrostátní trh, který zahrnuje mimo jiné volný pohyb služeb a svobodu usazování.
- 28 Proto byla za účelem upevnění vztahů mezi smluvními stranami podepsána dvoustranná dohoda mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně jedné a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob. Tato dohoda byla Protokolem o rozšíření podepsaným dne 26. října 2004 rozšířena s účinností od 1. dubna 2006 na členské státy, které k Evropské unii přistoupily ke dni 1. května 2004 (Úř. věst. L 89, s. 30).
- 29 V tomto kontextu nemůže být výklad ustanovení práva Společenství týkajícího se vnitřního trhu automaticky použit na výklad dohody, kromě výslovných ustanovení stanovených za tímto účelem samotnou dohodou (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 9. února 1982, Polydor a RSO Records, 270/80, Recueil, s. 329, body 15 až 19).
- 30 Pokud jde o účinky dohody na skutečnost, zda se žalobce v původním řízení účastní systému zákonného důchodového pojištění, předběžná otázka předložená Soudnímu dvoru nejprve předpokládá určení toho, zda dohoda o volném pohybu osob zaručuje

právo na usazování jak fyzickým osobám, tak právnickým osobám, které byly založeny podle práva některého z členských států Společenství nebo podle švýcarského práva a mají své sídlo, ústředí nebo hlavní pobočku na území některé ze smluvních stran. Poté je třeba ověřit, zda žalobci v původním řízení svědčí práva v oblasti poskytování služeb vyplývající z dohody, a konečně zkoumat, zda podle dohody způsobuje povinná účast v německém zákonném systému důchodového pojištění nerovné zacházení se žalobcem v původním řízení v jeho postavení zaměstnance.

31 Zprvve, co se týče otázky svobody usazování právnických osob, žalobce v původním řízení uvádí, že žádné ustanovení dohody výslovně nevylučuje právnické osoby z možnosti využít této svobody. Ustanovení preambule dohody hovoří o osobách, aniž by rozlišovala mezi fyzickými a právnickými osobami, a zakládají právo na volný pohyb osob na *acquis communautaire*. Mimoto čl. 16 odst. 1 dohody se výslovně odvolává na to, že smluvní strany přijmou veškerá opatření nezbytná k tomu, aby byla v jejich vzájemných vztazích uplatněna práva a povinnosti, která jsou rovnocenná právům a povinnostem obsaženým v právních aktech Společenství, na něž dohoda odkazuje. Proto by údajně bylo možné svobodu usazování, kterou dohoda zaručuje fyzickým osobám, vykládat tak, že se vztahuje i na právnické osoby.

32 Takový výklad však nelze přijmout.

33 Ze znění článku 1 dohody, který definuje její cíle, vyplývá, že tyto cíle jsou stanoveny ve prospěch státních příslušníků členských států Evropského společenství a Švýcarské konfederace, tudíž ve prospěch fyzických osob. Podle čl. 1 písm. a) dohody jsou cíli dohody přiznat právo na vstup, pobyt, přístup k hospodářské činnosti jakožto zaměstnanec, usazení osob samostatně výdělečně činných a právo na setrvání na území smluvních stran.

- 34 Rovněž je třeba uvést, že se ustanovení dohody týkají následujících kategorií osob, které jsou státními příslušníky z členských států Společenství a Švýcarska, a sice osob samostatně výdělečně činných, které zahrnují rovněž příhraniční osoby samostatně výdělečně činné, pracovníků, kteří zahrnují zaměstnance, vyslané pracovníky a příhraniční pracovníky, poskytovatelů služeb, příjemců služeb, osob, které byly na území smluvní strany zaměstnány méně než jeden rok, studentů, uchazečů o zaměstnání, osob, které nevykonávají hospodářskou činnost, jakož i rodinných příslušníků těchto jednotlivých kategorií osob. U všech těchto kategorií osob, s výjimkou poskytovatelů a příjemců služeb, lze podle jejich povahy předpokládat, že se jedná o fyzické osoby.
- 35 Je třeba konstatovat, že kromě čl. 5 odst. 1 dohody a článku 18 přílohy I dohody, které stanoví, že společnosti mají omezené právo poskytovat služby, žádné ustanovení této dohody nebo její přílohy nepřiznává právo právníkům osobám, zejména jim pak nepřiznává právo usadit se na území jedné nebo druhé smluvní strany.
- 36 Podle dohody je právo usadit se na území smluvní strany vyhrazeno jen osobě samostatně výdělečně činné, která je státním příslušníkem členského státu Společenství nebo Švýcarské konfederace. Podle čl. 12 odst. 1 přílohy uvedené dohody uvedená osoba samostatně výdělečně činná, která se chce usadit na území druhé smluvní strany za účelem výkonu nezávislé činnosti, obdrží povolení k pobytu na dobu nejméně pěti let od jeho vydání, které je obnovitelné.
- 37 Je třeba dodat, že čl. 16 odst. 1 dohody, který odkazuje na uplatňování *acquis communautaire* ve vztazích mezi smluvními stranami, stanoví toto jen v rámci cílů dohody. Tyto cíle jsou vyjmenovány v článku 1 dohody, přičemž písmeno a) tohoto článku fyzickým osobám výslovně přiznává právo usadit se jako osoba samostatně výdělečně činná. Toto právo bylo potvrzeno judikaturou (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 22. prosince 2008, Stamm a Hauser, C-13/08, Sb. rozh. s. I-11087, bod 44). Naopak přiznání tohoto práva právníké osobě nepatří mezi cíle, které tato dohoda sleduje.

- 38 Krom toho čl. 16 odst. 1 dohody podmiňuje uplatnění *acquis communautaire* ve vztazích mezi stranami odkazem na práva a povinnosti, která jsou rovnocenná právům a povinnostem obsaženým v právních aktech Společenství. Ustanovení odstavců 1 a 2 uvedeného článku 16 tak nemohou být uplatňována v původním řízení, jelikož dohoda neodkazuje na žádné ustanovení týkající se práva usazování právnických osob.
- 39 V důsledku toho nemůže být tvrzeno, že právnické osoby mají ve smyslu této dohody totéž právo usazování jako fyzické osoby.
- 40 Zadruhé, pokud jde o vliv ustanovení dohody týkající se poskytování služeb na situaci žalobce v původním řízení, je třeba zdůraznit, že podle čl. 1 písm. b) je cílem dohody usnadnit poskytování služeb na území smluvních stran, především pak liberalizovat poskytování krátkodobých služeb.
- 41 Je třeba uvést, že čl. 5 odst. 1 dohody uvádí, že tato liberalizace služeb je určena poskytovatelům služeb, tedy fyzickým osobám, ale také společnostem. Podle čl. 18 přílohy I dohody platí ustanovení článku 17 písm. a) přílohy I, které zakazuje veškerá omezení přeshraničních služeb na území smluvní strany, jestliže skutečná délka tohoto poskytování služeb nepřekračuje 90 pracovních dní v kalendářním roce, i pro společnosti, které byly založeny podle práva některého z členských států Evropského společenství nebo Švýcarské konfederace a mají své sídlo, ústředí nebo hlavní pobočku na území některé ze smluvních stran.
- 42 Je třeba konstatovat jednak to, že poskytování služeb, které dohoda upravuje, jak vyplývá z čl. 17 písm. a) přílohy I dohody, se týká pouze přeshraničního poskytování služeb, a jednak to, že právo poskytovat služby na území druhé smluvní strany je článkem 5 odst. 1 dohody a článkem 17 písm. a) přílohy I omezeno na 90 pracovních dní v kalendářním roce. Podle článku 19 této přílohy I nemůže během této doby hostitelský

členský stát v souladu s ustanoveními příloh I až II dohody uložit těmto poskytovatelům služeb méně výhodné podmínky, než jsou podmínky, které jsou vyhrazeny pro jeho vlastní státní příslušníky.

43 Z bodů 40 až 42 tohoto rozsudku vyplývá, že dohoda mezi Společenstvím a Švýcarskou konfederací povoluje pouze volný pohyb přeshraničních služeb, s časovým omezením 90 pracovních dní v kalendářním roce.

44 V důsledku toho státní příslušník, který v tomto státě vykonává nepřetržitou pracovní činnost přesahující 90 pracovních dní v kalendářním roce, nemůže z ustanovení dohody vyvozovat žádné právo v oblasti poskytování služeb, a to ani za předpokladu, že by se jeho činnost mohla považovat za přeshraniční.

45 Zatřetí se má Soudní dvůr vyslovit, jak implicitně vyplývá z předběžné otázky a vyjádření Ch. Grimmeho na jednání, k použití zásady zákazu diskriminace vůči zaměstnancům, jak tato zásada vyplývá z dohody.

46 Christian Grimme tvrdí, že jeho povinná účast v německém zákonném systému důchodového pojištění je v jeho případě, kdy se nachází v postavení zaměstnance, porušením zásady rovného zacházení. Skutečnost, že jakožto zaměstnanec společnosti Bertil Grimme a člen správní rady této společnosti musí být v tomto systému účasten, zatímco pro členy představenstev akciových společností založených podle německého práva taková povinnost není dána, je údajně v rozporu se zásadou zákazu diskriminace zaměstnanců, který je zaručen článkem 9 přílohy I dohody.

- 47 Článek 9 přílohy I dohody zajišťuje rovné zacházení se zaměstnanci, kteří jsou státními příslušníky smluvní strany, na území druhé smluvní strany. Nesmí tak s nimi být zacházeno jinak než s tuzemskými zaměstnanci, jde-li o podmínky zaměstnávání a pracovní podmínky, zejména v oblasti odměňování, propouštění a návratu k povolání nebo opětného zaměstnání, pokud se stal nezaměstnaným.
- 48 Proto se tento článek týká pouze případu diskriminace z důvodu státní příslušnosti vůči zaměstnanci, který je státním příslušníkem smluvní strany, na území druhé smluvní strany.
- 49 Ze skutkových okolností předložených Soudnímu dvoru však vyplývá, že Ch. Grimme je německým státním příslušníkem a vykonává svou činnost jako zaměstnanec organizační složky společnosti Bertil Grimme v Hamburku. V projednávané věci tedy nelze hovořit o diskriminaci, které se dopustily orgány jedné smluvní strany vůči státnímu příslušníkovi druhé smluvní strany. Právní postavení Ch. Grimmea jakožto člena představenstva akciové společnosti založené podle švýcarského práva, je v tomto ohledu irelevantní.
- 50 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že ustanovení dohody, především pak její články 1, 5, 7 a 16, jakož i články 12 a 17 až 19 její přílohy I, nebrání právní úpravě členského státu, která vyžaduje, aby se osoba, která je státním příslušníkem tohoto členského státu a je zaměstnána na jeho území, účastnila zákonného systému důchodového pojištění tohoto členského státu, a to navzdory skutečnosti, že je tato osoba členem správní rady akciové společnosti založené podle švýcarského práva, a ačkoli se členové představenstev akciových společností založených podle práva tohoto členského státu uvedeného systému pojištění povinně neúčastní.

K nákladům řízení

- 51 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Ustanovení dohody mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob, podepsané v Lucemburku dne 21. června 1999, a především její články 1, 5, 7 a 16, jakož i články 12 a 17 až 19 její přílohy I nebrání právní úpravě členského státu, která vyžaduje, aby se osoba, která je státním příslušníkem tohoto členského státu a je zaměstnána na jeho území, účastnila zákonného systému důchodového pojištění tohoto členského státu, a to navzdory skutečnosti, že je tato osoba členem správní rady akciové společnosti založené podle švýcarského práva, a ačkoli se členové představenstev akciových společností založených podle práva tohoto členského státu uvedeného systému pojištění povinně neúčastní.

Podpisy.